

Kirppu – raviratojen kuningas

Rovaniemeläisessä Pöykkölän talossa syntyi keväällä 1879 orivarsa, jolla oli otsassa valkea tähti-piirto ja vasemmassa takajalassa vuohissukka. Varsa sai nimekseen Kirppu. Sen isän nimi oli Poiku, mutta vanhaa rovaniemeläistä hevossukua olleen emän nimi on jäänyt unohduksiin.

Luonteeltaan melko raju ori myytiin kolmivuotiaana kirkonkylään kauppias Tichanoffille. Tämä huomasi sen juoksijanlahjat ja antoi Kirpun maanviljelijä Pekka Karvon hoidettavaksi. Pekka aloitti kovan työn tulisen hevosen valmentamiseksi. Kerrotaan, että paljon kansaa tuli katsomaan kun ”Muuron-Karvon” Pekka ja Kirppu lähtivät harjoitusmatkoille.

Ensimmäiseen kilpailuunsa väriltään punarautias Kirppu osallistui viisivuotiaana Oulussa. Kaksi vuotta myöhemmin se voitti samalla radalla ensimmäisen palkinnon. Vuonna 1887 Kirppu hoitajineen osallistui kilpa-ajoihin Jyväskylässä ja Hämeenlinnassa. Siellä turkulainen eläinlääkäri Ludvig Fabritius ihastui sopusuhtaiseen ja vilkasliikkeiseen oriin – ja osti sen 2000 kultamarkalla. Jo seuraavana vuonna Kirppu juoksi pääpalkinnon Hämeenlinnan raviradalla ja uusi saavutuksensa vuosina 1889 ja 1891. Kaikkiaan Kirppu osallistui kilpailuihin 26 kertaa ja voitti 16 ensimmäistä palkintoa. Sen kilpauran voittosummaksi kertyi 11 500 markkaa.

Kirpusta tuli paitsi oman aikansa ravikuningas myös laajan suomenhevossuvun kantaisä. Sille syntyi vuosien 1885–1907 aikana ainakin 175 varsa. On sanottu, että Kirppu levitti Peräpohjolan hyvät hevosgeenit koko Suomen hevoskasvattajapiireihin. Kirpun kunniaksi Kotiseutuyhdistys Rovaniemen Totto ry teetti vuonna 1963 valokuvien pohjalta valmistetun metallisen korkokuvan. Se on nähtävissä kotiseutumuseona toimivan Pöykkölän talon tallin ulkoseinässä.

Teksti: Päivi Rahikainen 2007

Rovaniemen kotiseutumuseo
Lapin museoportaalii